

HULOH Hepatos

Hrvatska Udruga Liječenih
i Oboljelih od Hepatitisa

Godišnji izvještaj

**Hrvatske udruge liječenih i oboljelih od hepatitisa „Hepatos“
za 2013. godinu**

Hrvatska udruga liječenih i oboljelih od hepatitisa „Hepatos“

Zaposlenih:

5

Hepatos tim

Tatjana Reić

Marijana Spaija

Ines Smoje

Tihana Lončar

Damir Pribačić

Dodatne informacije o udruzi

www.hepatos.hr

Bilten Udruge

HULOH „Hepatos“

Doverska 29

21000 Split

Tel. ++385 (0)21 45 99 88

Fax ++385 (0)21 45 99 89

SOS telefon 0800 400 405

e-mail: hepatos@hepatos.hr

web stranica: www.hepatos.hr

SADRŽAJ

Uvodna riječ Izvršnog tima

Postignuti rezultati

Financijski izvještaj

Uvodna riječ

Netko mudar je rekao da napredak ovisi o marljivosti i ustrajnosti. Za nama je 13 godina predanog rada koje su Hepatos doveli do pozicije neupitnog lidera među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava osoba oboljelih od virusnih hepatitisa.

Daljnijim radom nastojat ćemo opravdati povjerenje svih Vas, a za sada vam podnosimo naše godišnje izvješće za prethodnu 2013. godinu.

Među najvažnijim projektima koji su obilježili 2013. godinu izdvajamo projekt „InfoHep Centre - with cross-border cooperation to easily accessible health and social services“, odnosno „InfoHep Centar – prekograničnom suradnjom do lako dostupnih zdravstvenih i socijalnih usluga“ koji je HULOH Hepatos, u suradnji s partnerskom organizacijom Udruženje građana „Viktorija“ iz Bosne i Hercegovine, započeo provoditi 1. travnja 2013. godine.

Ovaj projekt financiran je iz pretpristupnih sredstava Europske Unije u sklopu programa pretpristupne pomoći IPA 2: IPA Prekogranična suradnja Hrvatska – Bosna i Hercegovina 2007.-2013.

Projektne aktivnosti u ukupnom trajanju od 15 mjeseci imaju za cilj poboljšanje kvalitete života i socijalne kohezije građana Hrvatske i Sjeverozapadne Bosne i Hercegovine kroz prekograničnu suradnju i razvijanje zajedničkih aktivnosti u području zdravstva i socijalnih usluga.

Neke od prvih projektnih aktivnosti koje smo počeli implementirati u Splitsko-dalmatinskoj županiji su:

- anonimno i besplatno testiranje na hepatitis koje se održava jednom tjedno u prostorijama savjetovališta udruge Hepatos;
- psihosocijalno savjetovanje za građane u prostorijama savjetovališta udruge Hepatos;
- anonimno i besplatno testiranje i savjetovanje u mobilnom InfoHep Centru u 6 manjih gradova u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Navedene aktivnosti su medijski popraćene i pravovremeno oglasene u tiskovinama, web stranici udruge i ostalim medijima kako bi građani mogli maksimalno iskoristiti usluge koje pružamo.

Spomenute aktivnosti samo su dio ukupnih projektnih aktivnosti. O svim budućim aktivnostima javnost ćemo redovno obavještavati putem vijesti na web stranici udruge, kroz tiskovine i ostale medije.

Važan događaj ove godine bio je i sastanak radne skupine za izradu Nacionalne strategije i Akcijskog plana za borbu protiv virusnih hepatitisa u sklopu projekta „Prijenos dobre prakse, iskustva i znanja u borbi protiv virusnog hepatitisa“, financiranog od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Također, kao bitnu aktivnost ističemo organizaciju interaktivne radionice na temu „Donošenje Nacionalnih strategija - iskustva europskih udruga“, za partnerske organizacije projekta „Prijenos dobre prakse, iskustva i znanja u borbi protiv virusnog hepatitisa“, financiranog od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Na radionici su sudionicima prenesena znanja, standardi i dobre prakse europskih udruga pacijenata iz zemalja koje su u procesu izrade Nacionalne strategije.

Već desetu godinu zaredom u Hrvatskoj smo 28. srpnja obilježili Svjetski dan hepatitisa, uz potporu Svjetske zdravstvene organizacije i Ministarstva zdravlja. Svjetski dan hepatitisa 2013. godine u Hrvatskoj se obilježio "screening tourom" - javnom akcijom u Zagrebu, na popularnom ljetnom okupljalištu mladih - plaži Zrće na otoku Pagu te u Splitu.

POSTIGNUTI REZULTATI U 2013. GODINI

Međunarodne aktivnosti i zajednička informativno-edukativna kampanja sa Savezom oboljelih od hepatitisa RH

Svjetski dan hepatitisa obilježava se u svijetu i kod nas već desetu godinu zaredom. Na početku poznatiji kao Svjetski dan svjesnosti o virusnim hepatitisima, do 2011. godine bio je obilježen na različite datume, ali od 2011. godine obilježava se 28. srpnja.

Svake godine javnozdravstvene svjetske kampanje obavještavaju kako svaki 12 stanovnik Zemlje ima kronični hepatitis B ili C, a kako je svaki treći bio izložen jednom ili oba virusa. Smrtne posljedice virusnih hepatitisa dosežu 1,5 milijuna ljudi godišnje. Više od 500 milijuna ljudi zaraženo je hepatitisom B ili C, a većina njih to i ne zna jer nisu testirani.

Kao i svake godine, i ove godine obilježili smo Svjetski dan hepatitisa raznim aktivnostima kojima smo javnosti približili problem virusnih hepatitisa i osvijestili im potrebu za testiranjem.

Hrvatska udruga liječenih i oboljelih od hepatitisa „Hepatos“, kao član WHA-a i ELPA-e provodila je i ove godine, zajedno s ostalim udrugama članicama Saveza oboljelih od hepatitisa RH (SOH RH), niz aktivnosti vezanih za obilježavanje WHD, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja RH, Ureda SZO u Hrvatskoj i ELPA-e te u suradnji s Referentnim centrom za dijagnostiku i liječenje virusnih hepatitisa, Zavodom za javno zdravstvo, Vladinim Uredom za suzbijanje zlouporabe droga, Crvenim križem i udrugama članicama Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske(SOHRH).

Obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa (World Hepatitis Day - WHD) je dio globalne kampanje koja se provodi s ciljem podizanja svjesnosti o virusnom hepatitisu kao javnozdravstvenom problemu koji ima i društveno-političku dimenziju vezanu uz problem diskriminacije, kršenja ljudskih prava i društvenog neprihvatanja oboljelih.

Tijekom mjeseca srpnja proveli smo javnu kampanju čiji je cilj bio osvijestiti potrebu za testiranjem, kao prvi korak u brizi za svoje zdravlje, budući da većina zaraženih nema simptome i ne znaju svoj status.

Ovogodišnji Svjetski dan hepatitisa obilježili smo sljedećim aktivnostima:

- **25. srpnja:** HULOH „Hepatos“ je organizirala press konferenciju u Zagrebu na kojoj su sudjelovali: ministar zdravlja, prof. dr. sc. Rajko Ostojić, voditeljica ureda WHO u Hrvatskoj, prof. dr. sc. Antoinette Kaić-Rak, voditeljica Referentnog centra Ministarstva zdravlja za dijagnostiku i liječenje virusnih hepatitisa, prof. dr. sc. Adriana Vince te predstavnici European Liver Patients Association - predsjednica mr. sc. Tatjana Reić i izvršni direktor dr. Stanimir Hasardzhiev.

Na ovoj konferenciji za medije izvršni direktor ELPA-e premijerno je predstavio edukativne spotove o hepatitisu A, B i C koji su izrađeni povodom Svjetskog dana hepatitisa.

Neposredno nakon održane konferencije za medije u suradnji s dr. Jelenom Boneta iz Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i prof. dr. sc. Adrianom Vince iz Klinike za infektivne bolesti „Fran Mihaljević“, ispred muzeja Mimara organizirali smo javnu akciju kojom smo građanima omogućili besplatno i anonimno testiranja na HCV te pregled jetre elastografijom;

- **26. srpnja:** sudjelovali smo na stručnom simpoziju povodom WHD na Infektološkoj klinici „Dr. Fran Mihaljević“ u Zagrebu. Na simpoziju smo sudjelovali s predavanjem predsjednice udruge Hepatos mr.sc. Tatjane Reić na temu „Uloga pacijenata u kreiranju nacionalne hepatitis strategije: kako koristiti Euro

Hepatitis Care Index“. Na naš poziv izvršni predsjednik ELPA-e dr. Stanimir Hasardzhiev održao je predavanje na temu „Challenges of the EU states in assuring acces to screening, diagnosis and treatment of hepatitis“, čime je okupljenima prenio saznanja o izazovima s kojima se susreću zemlje EU u osiguravanju dijagnosticanja i liječenja hepatitisa.

Osim navedenog, Hepatos je stručnom simpoziju bio prisutan s izložbenim štandom na kojem je predstavljen i dijeljen naš promotivni materijal - brošure, letci, plakati;

- **27. srpnja:** organizirali smo javnu akciju s info štandom na popularnom ljetnom okupljalištu mladih - plaži Zrće na otoku Pagu, u sklopu koje smo ponudili besplatno i anonimno testiranje na HCV te savjetovanje i pregled jetre elastografijom. Za vrijeme trajanja javne akcije posjetiteljima smo dijelili edukativno-promotivne materijale udruge Hepatos (brošure, letci, majice, baloni, prezervativi);

- **29. srpnja:** u suradnji s dr. Brankom Jurčević Zidar, dr. Magdom Pletikosa Pavić i dr. Dianom Nonković iz Nastavnog Zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, dr. med. Draganom Ledinom iz Kliničkog bolničkog centra Split te udrugom CroMSIC, organizirali smo javnu akciju u Splitu, u sklopu koje smo ponudili besplatno i anonimno testiranje na HCV te savjetovanje i pregled jetre elastografijom. Rezultat akcije je 40 osoba koje su testirane na HCV i kojima je napravljen pregled jetre elastografijom.

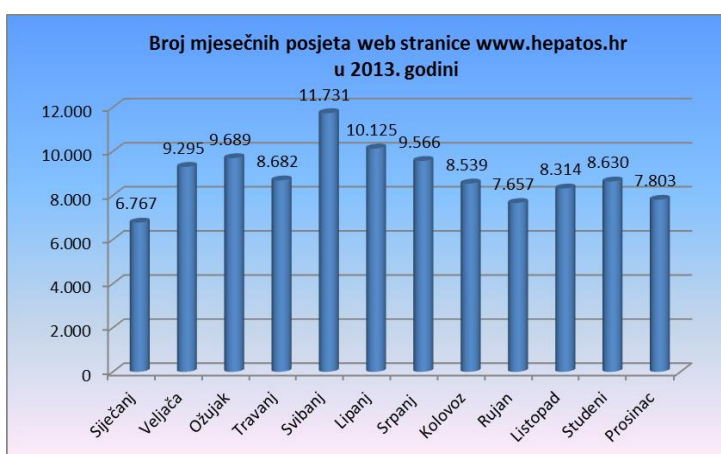
Povodom organiziranja obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa izvršili smo niz pripremnih radnji od kojih izdvajamo sljedeće:

- **04. 07. 2013.,** poslana je zamolba gradskom poglavarstvu grada Novalje za korištenje javnog prostora te zamolba gradonačelniku Novalje Anti Dabo za financijsku potporu za troškove okrjepe i osvježenja vezano za obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa;
- **05. 07. 2013.,** uputili smo zamolbu Gradu Splitu za odobrenje prolaska i zadržavanja vozila u pješačkoj zoni te za korištenje javne površine vezano za javnu akciju 29. srpnja na Rivi;
- **05. 07. 2013.,** uputili smo zamolbu ministru zdravlja prof. dr. sc. Rajku Ostojiću i voditeljici ureda WHO u Hrvatskoj, prof. dr. Antoinette Kaić-Rak za pokroviteljstvom nad aktivnostima obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa;
- **05. 07. 2013.,** Članovima Vlade i zastupnicima Hrvatskog Sabora, svim bolnicama, Zavodima za javno zdravstvo, liječnicima gastroenterolozima i infektolozima uputili smo 500 dopisa sa informacijama o ovogodišnjem obilježavanjem Svjetskog dana hepatitisa.

Sve aktivnosti udruge popraćene su vijestima i fotodokumentacijom na **web stranici udruge: www.hepatos.hr**.

HULOH Hepatos u 2013. godini imalo ukupno **225** različitih medijskih istupa, od kojih posebno ističemo istupe na Televiziji Šibenik i Sportskoj televiziji gdje su izvršena **162** emitiranja video spota o hepatitisu C.

U 2013. godini objavljene su **52** vijesti o aktivnostima Udruge te čak **113** prevedenih vijesti o najnovijim postignućima u liječenju i prevenciji virusnih hepatitisa.

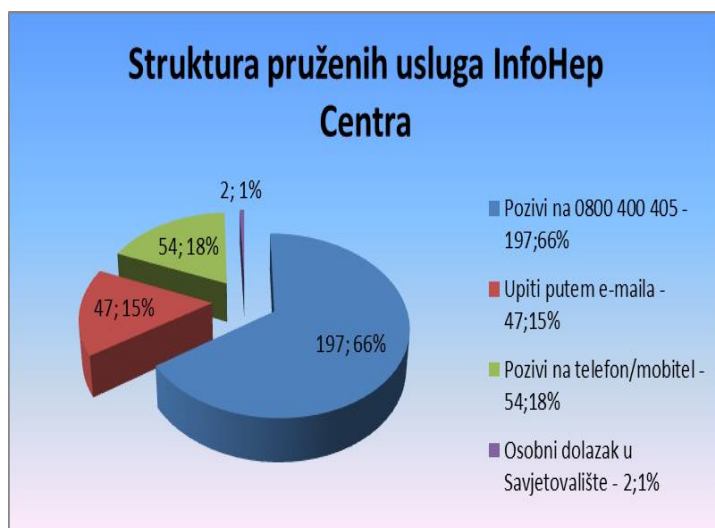
Tijekom godine, web stranicu naše udruge posjetilo je **106.798** posjetitelja koje smo informirali, educirali te po potrebi savjetovali i usmjeravali preko e-maila i on-line savjetovališta.

Pružanje podrške oboljelima i njihovim obiteljima

U skladu s našim ciljevima, kontinuirano pružamo podršku oboljelima i njihovim obiteljima. Navedeno se prvenstveno odnosi na uslugu informiranja o načinu prijenosa i posljedicama virusnih hepatitisa, zdravstveno i psihosocijalno savjetovanje o ostvarivanju prava na liječenje te anonimno i besplatno testiranje na virusne hepatitise i HIV.

U InfoHep Centru u 2013. godini pruženo je ukupno 300 usluga savjetovanja. Po popularnosti, kao i uvijek, najviše se ističe besplatni telefon 0800 400 405 koji se koristio čak 197 puta, a nakon njega sljedi savjetovanje putem telefona/mobitela. Javnost je ove godine informirana o ovoj vrsti usluge putem web stranice www.hepatos.hr te plaćenim oglašavanjem u dnevnim tiskovinama Slobodna Dalmacija, 24 sata i Jutarnji list.

Najveći broj savjetovanja se odnosio na nove

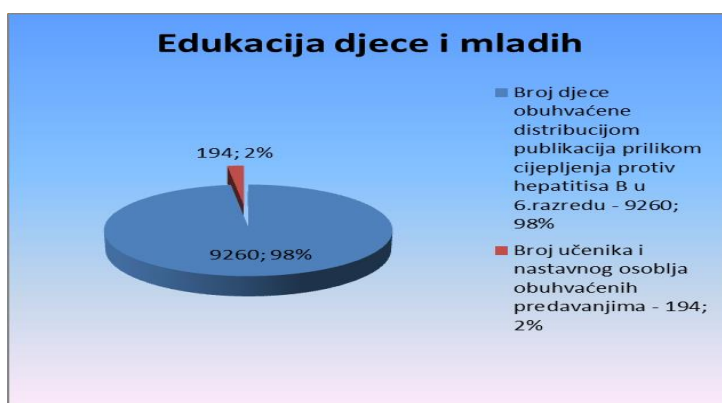
korisnike naše usluge koji su tek saznali da su nosioci virusnog hepatitisa. Naglašavamo kako svim zainteresiranima za informacije o virusnim hepatitisima jamčimo anonimnost i povjerljivost, a prije svega razumijevanje za njihove probleme.

Edukacija djece i mladih

Naša organizacija već devetu godinu zaredom provodi edukaciju mladih – učenika završnih razreda srednjih škola Splitsko-dalmatinske županije. Tako je tijekom 2013. godine održano **9 predavanja** u srednjim školama na području navedene županije kojima je obuhvaćeno **187 osoba**.

Predavanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji održala je predsjednica Hepatosa mr. sc. Tatjana Reić u suradnji s dr. Dianom Nonković iz Službe za epidemiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije.

Osim predavanja u srednjim školama, **povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti**, naša organizacija je u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije - dr. Brankom Jurčević Zidar iz Službe za

mentalno zdravlje i prevenciju bolesti ovisnosti, 22. studenog 2013. godine, u prostoru Info zone organizirala i održala predavanje o virusnim hepatitisima učenicima srednjih škola.

Predavanjem o virusnom hepatitisu kao direktnoj posljedici ovisnosti i najčešćem krvlju prenosivom virusu kod ovisničke populacije doprinosi se promjeni stavova i povećava se razina znanja učenika srednjih škola o virusnim hepatitisima - kao direktnoj posljedici intravenoznog i nazalnog uzimanja droga i prevenciji njihovog neprihvatljivog ponašanja odnosno prevenciji ovisnosti i prevenciji hepatitisa.

U suradnji sa Službom za školsku medicinu županijskih zavoda za javno zdravstvo podijelili smo brošure prilikom cijepljenja učenika šestih razreda osnovnih škola protiv hepatitisa B svim učenicima šestih razreda **Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske, Zadarske i Ličko-senjske županije**.

Ovom aktivnošću obuhvaćeno je ukupno **9 260 djece** iz sve četiri županije.

Tijekom 2013. godine podijelili smo **15.410**

informativno-promidžbenog materijala (brošure, letci, prospekti, bilteni, plakati, knjižne oznake...), od čega je **9.666** brošura podijeljeno djeci i mladima.

Edukacija rizičnih skupina

Ove godine smo posjetili tri terapijske zajednice i dva puta Kaznenu ustanovu „Bilice“.

Dana **02. svibnja 2013. godine** posjetili smo terapijsku zajednicu „Papa Giovanni“ u Prelogu te smo tom prilikom organizirali predavanje na temu virusnih hepatitisa koje je održala predsjednica Hepatososa, a kojem je prisustvovala dr. med. Branka Jurčević Zidar sa NZJZ u Splitu. Osim predavanja, organizirali smo besplatno i anonimno testiranje kojem je pristupilo svih 19 korisnika koji su prisustvovali predavanju.

U sklopu projekta InfoHep Centra-prekograničnom suradnjom do lako dostupnih zdravstvenih i socijalnih usluga naša organizacija je, u suradnji s dr. Brankom Jurčević Zidar i dr. Magdom Pletikosa Pavić iz Nastavnog Zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, **26. lipnja 2013. godine** organizirala testiranje i savjetovanje na hepatitis C i HIV u splitskom zatvoru Bilice, odnosno InfoHep Centar na terenu.

Ova aktivnost se organizirala **povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama.**

Prilikom posjeta terapijskoj zajednici „Susret“ – Centar Cista Velika, predsjednica Hepatososa, u suradnji sa dr. Magdom Pletikosa Pavić iz Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije te volonterom organizacije, **11. listopada 2013. godine** održala je predavanje na temu virusnih hepatitisa, te besplatno i anonimno testiranje na hepatitis C korisnicima zajednice „Susret“.

Korisnici su u toku samog predavanja, kao i po završetku predavanja, imali priliku pitati sve što ih zanima o virusnim hepatitisima i zatražiti stručne savjete. Predavanju je

prisustvovalo 19 korisnika, a 14 korisnika se testiralo. Po završetku predavanja podijeljene su i informativno-edukativne brošure te anketni listići koji su pokazali da su korisnici bili vrlo zadovoljni održanim predavanjem.

Naša organizacija je i ove godine, **povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti i Svjetskog Dana borbe protiv HIV/AIDS-a**, u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-Dalmatinske županije, dr.

Brankom Jurčević - Zidar iz Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, **29. studenog 2013. godine** u Zatvoru u Splitu „Bilice“ održala testiranje i savjetovanje za zatvorenike/ce i zaposlenike/ce. Testiranju na hepatitis C i HIV, odazvalo se 6 zatvorenika i zaposlenika.

Dana 10. prosinca 2013. godine predsjednica udruge Hepatos je, u suradnji sa dr. Magdom Pletikosa Pavić iz Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, te volonterom udruge, održala predavanje na temu virusnih hepatitisa korisnicama Zajednice „Susret“ na Čiovu.

Korisnice su u toku samog predavanja, kao i po završetku predavanja, imale priliku dobiti stručne savjete o virusnim hepatitisima. Predavanju je prisustvovalo 19 korisnica, a po završetku predavanja podijeljene su i informativno-edukativne brošure, te anketni listići koji su pokazali da su korisnice bile vrlo zadovoljne održanim predavanjem.

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije omogućio je zainteresiranim korisnicama i cijepljenje na hepatitis B.

U suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, dr. Brankom Jurčević - Zidar iz Službe za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i dr. Magdom Pletikosa Pavić iz Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti održavali smo predavanja, testiranja i savjetovanja. Također smo obilježili **Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, Mjesec borbe protiv ovisnosti i Svjetski Dan borbe protiv HIV/AIDS-a.**

Povodom obilježavanja **Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama** aktivisti naše udruge su **26. lipnja 2013. godine** u centru Splita organizirali javnu akciju dijeljenja publikacija udruge građanima kako bi ih upozorili na problem bolesti ovisnosti i štetne posljedice.

Međunarodni Mjesec borbe protiv ovisnosti se obilježava u razdoblju od 15. studenog do 15. prosinca. Cilj obilježavanja je upozoriti cjelokupnu javnost na problem zlouporabe svih oblika sredstava ovisnosti, a osobito droga, te potaknuti sve subjekte u društvu na aktivnu borbu protiv ovisnosti i zlouporabe droga.

Mobilni InfoHep Centar

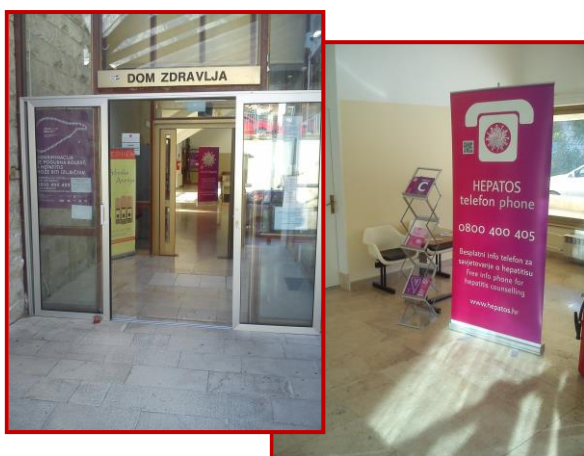
U sklopu projekta „InfoHep Centar“ - prekograničnom suradnjom do lako dostupnih zdravstvenih i socijalnih usluga ", koji je financiran je iz pretpristupnih sredstava Europske Unije u sklopu programa pretpristupne pomoći IPA 2: IPA Prekogranična suradnja Hrvatska – Bosna i Hercegovina 2007.-2013., u suradnji s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije, provodimo savjetovanja te besplatna i anonimna testiranja na hepatitis C u manjim gradovima županije (Vrgorac, Imotski, Makarska, Sinj, Vrlika, Supetar).

U 2013. godini smo u sklopu navedenog projekta organizirali mobilne InfoHep centre na terenu u sljedećim gradovima:

- **9. 10. 2013. godine u Vrgorcu** u Domu zdravlja proveli smo savjetovanje te besplatno i anonimno testiranje na hepatitis C, uz distribuciju informativno-edukativnog i promotivnog materijala, a u suradnji s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije testirane su 33 osobe.

- **29. 10. 2013. godine u Supetru** u Domu zdravlja, u suradnji s dr. Nađanom Šerićem iz higijensko-epidemiološke ispostave Supetar, proveli smo savjetovanje, te besplatno i anonimno testiranje na hepatitis C, uz distribuciju informativno-edukativnog i promotivnog materijala. U suradnji s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije testirano je 30 osoba.

- **2. 12. 2013. godine u Makarskoj** u Domu zdravlja proveli smo savjetovanje, te besplatno i anonimno testiranje na hepatitis C, uz distribuciju informativno-edukativnog i promotivnog materijala. U suradnji s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije testirano je 14 osoba.

U dosadašnjoj provedbi navedenog projekta posebno smo zadovoljni time što su i organizacija i aktivnosti ovog projekta prepoznate od strane korisnika kao korisne budući da su kroz navedene aktivnosti stanovnici manjih gradova županije dobili potpune informacije o virusnim hepatitisima, metodama i načinima liječenja te mogućnost testiranja na virusni hepatitis.

Javno zagovaranje i lobiranje

Od samog početka svog rada HULOH Hepatos se bavi javnozdravstvenim problemom s osnovnim ciljem pružanja pomoći oboljelima od hepatitisa. U suradnji s zdravstvenim sektorom i ostalim područjima javnog djelovanja provodimo različite oblike zagovaranja i lobiranja u svrhu prepoznavanja problema virusnog hepatitisa te o zdravstvenoj skrbi oboljelih od virusnog hepatitisa. Osnovni ciljevi su organizacija edukacijskih predavanja na teme vezane uz bolest i organizacija stručnih seminara i konferencija.

Tako smo u 2013. godini sudjelovali na 7 radnih sastanaka. Najvažniji su:

- sudjelovanje na sastanku u Ministarstvu zdravlja na temu „Aksijski plan smanjenja lista čekanja“;
- sastanak Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Splitsko-dalmatinske županije;
- sastanci sa **voditeljicom ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Republici Hrvatskoj prof. dr. Antoinette Kaić Rak**, s **ministrom zdravlja Republike Hrvatske prof. dr. Rajkom Ostojićem** te s **voditeljicom Referentnog centra Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske za dijagnostiku i liječenje virusnih hepatitisa prof. dr. Adrianom Vince** na Klinici za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević;

Međunarodna suradnja

Vezano uz međunarodnu suradnju, predsjednica Hepatosa, ujedno i predsjednica ELPA-e (European Liver Patients Association), mr. sc. Tatjana Reić i članovi udruge sudjelovali su na 18 međunarodnih aktivnosti, od kojih izdvajamo sljedeće:

- **7 - 8. 02. 2013., London**, održan je sastanak World Hepatitis Alliance na kojem je prisustvovao i član Hepatosa kao predstavnik Europskih pacijenata oboljelih od hepatitisa. Na sastanku je diskutirano o jačanju kapaciteta kako WHA tako i svake pojedine članice s time što je naglašena prednost Europe zbog jake pozicije Europske udruge pacijenata (ELPA). Također je razmotren strateški plan za sljedeće tri godine. U svezi svjetskog dana hepatitisa razmotrene su prethodne uspješne kampanje te su razmotreni predloženi materijali za obilježavanje svjetskog dana hepatitisa u 2014. godini. Drugog

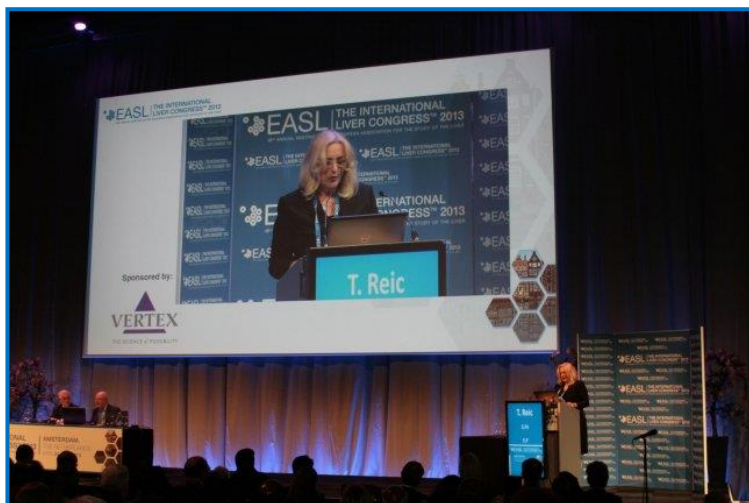
dana sastanka održano je predstavljanje ELPA-e članovima sa naglaskom na Hrvatsku te je održana radionica o radu sa medijima koju je držao Achim Kautz.

- **20. 02. 2013., Brisel**, sudjelovanje na sastanku EASL, "Razumijevanje tereta bolesti jetre – Zašto je potrebno žurno djelovati!" i Lunch seminar pod vodstvom MEP Stephen Hughes održan u Europskom parlamentu. Predsjednica Hepatososa I ELPA-e mr. sc. Tatjana Reić održala je govor i prezentaciju pod nazivom "Teret bolesti jetre: perspektiva pacijenta".
- **05. – 06. 03. 2013., Zurich**, predsjednica HULOH Hepatos i europske krovne udruge pacijenata s bolestima jetre-ELPA, mr.sc. Tatjana Reić, sudjelovala je na 5. međunarodnoj radionici za razmjenu iskustava među organizacijama pacijenata (International Experience Exchange for Patient Organizations 2013). Na radionici je sudjelovalo ukupno 118 sudionika, od kojih četvero iz Republike Hrvatske.

- **13. – 16. 03. 2013., Jeruzalem**, sastanak Viral Hepatitis Prevention Board-a „Prevention and control of viral hepatitis in Israel: Lessons learnt and the way forward“.
- **26. – 27. 03. 2013., Bitola**, sudjelovanje na konferenciji „Hepatitis u Makedoniji i EU“. Održane su dvije plenarne sesije na kojima su sudjelovali vodeći stručnjaci iz zdravstva, politike i vlade.
- **17. – 18. 04. 2013., Stockholm**, predsjednica Hepatososa mr. sc. Tatjana Reić, kao predsjednica European Liver Patients' Association (ELPA), sudjelovala je na 2. godišnjem sastanku Europske mreže za nadzor nad hepatitisom B i C (2nd meeting of the Hepatitis B and C Network) u organizaciji ECDC-a (Europskog centra za prevenciju i kontrolu zaraznih bolesti).

- **24. – 28. 04. 2013., Amsterdam**, redovni članovi udruge Hepatos sudjelovali su na različitim predavanjima, radionicama i simpozijima u sklopu International Liver Congress-a (ILCTM) tijekom 48. godišnjeg sastanka European Association for the Study of the Liver (EASL). Na ceremoniji otvaranja kongresa uz članove Upravnog odbora EASL-a, govor je održala i Predsjednica Hepatos-a i ELPA-e, mr. sc. Tatjana Reić.

- **29. 05. 2013., Brisel**, predsjednica Hepatos-a sudjelovala je na seminaru “The importance of research into liver cancer and alcohol as a risk factor”, povodom Svjetskog dana zdrave probave, u organizaciji The European Association for the Study of the Liver (EASL) i United European Gastroenterology (UEG). mr. sc. Tatjana Reić održala je predavanje pod nazivom „Living in the shadow of liver cancer – a patient perspective“.
- **Lipanj 2013.** – u newsletteru Hepatitis B and C Public Policy Association objavljen je članak predsjednice Hepatos-a mr. sc. Tatjane Reić pod naslovom „The Role of Patients in Drafting National Hepatitis Strategies“.
- **24. - 25. 06. 2013., Banja Luka**, članovi Hepatos-a organizirali su i sudjelovali na treningu/radionici za zaposlenike i volontere udruženja „Viktorija“ i “B-18” u sklopu IPA CBC HR-BiH projekta „InfoHep centar“. Trening je bio namijenjen zaposlenicima i volonterima organizacija „Viktorija“ i “B-18” s ciljem jačanja i izgradnje njihovog kapaciteta za organizaciju InfoHep Centara u Banja Luci.

- **12. 11. 2013., Split,** održan je međunarodni sastanak „Zagovaranje i lobiranje – uloga organizacija hepatitis pacijenata u razvoju nacionalnih strategija“ koji se organizirao u sklopu projekta financiranog iz pretprijetnih sredstava EU (IPA 2) sa ciljem prijenosa znanja i iskustava za predstavnike civilnih udruga iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

JAČANJE KAPACITETA UDRUGE

Članovi udruge u 2013. godini sudjelovali su na 31 različitoj radionici, konferenciji, stručnom predavanju i edukaciji, što je doprinijelo razvoju raznih znanja i vještina djelatnika organizacije Hepatos. Stjecanje novih znanja i vještina te korisnih sposobnosti doprinosi povećanju efikasnosti rada Hepatosa, a što je jako važno kako bi se korisnicima mogla pružiti pravodobna i temeljita informacija. Od navedenih edukacija, izdvajamo sljedeće:

- brojna predavanja, radionice i simpoziji u sklopu International Liver Congress-a (ILCTM) tijekom 48. godišnjeg sastanka European Association for the Study of the Liver (EASL) – Amsterdam te međunarodnog kongresa The Liver Meeting 2013 koji je održan tijekom sastanka američke organizacije za proučavanje jetrenih bolesti American Association for the Study of the Liver Disease (AASLD) – Washington;
- brojne međunarodne radionice poput: „International Experience Exchange for Patient Organisations 2013 (Zurich);

- sudjelovanje na sastancima radne skupine i radionicama za izradu Nacionalne strategije za borbu protiv virusnih hepatitisa i Akcijskog plana u sklopu projekta „Prijenos dobre prakse, iskustva i znanja u borbi protiv virusnog hepatitisa“, financiranog od Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva;
- sudjelovanje na informativnoj radionici na kojoj je predstavljen natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava "Jačanje regionalnih i lokalnih struktura za podršku razvoju civilnoga društva" u okviru IV. komponente IPA programa "Razvoj ljudskih potencijala";
- Sudjelovanje na zajedničkoj implementacijskoj radionici, koju je organiziralo Zajedničko tehničko tajništvo (ZTT) IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina u suradnji s ugovornim tijelima (Delegacija EU u Bosni i Hercegovini i Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske) i uz podršku Operativnih struktura programa (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU i Direkcije za Europske integracije);
- sudjelovanje na Hrvatskoj konsenzus konferenciji o virusnim hepatitisima 2013. Te na godišnjem sastanku Hrvatskog gastroenterološkog društva
- organizacija i sudjelovanje na treninzima/radionicama za zaposlenike i volontere udruženja „Viktorija“ i “B-18” u sklopu IPA CBC HR-BiH projekta „InfoHep centar“;
- sudjelovanje na treningu o nabavi u grant ugovorima prema Aneksu IV u organizaciji Zadarske županije i Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske;
- U sklopu Udruge Mi i Programa Step sudjelovali smo na radionici pod nazivom Mala škola za udruge. Radionice su se organizirale u prostorijama udruge Mi i provodile u dva ciklusa. Sveukupno je bilo 13 radionica.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2013. GODINU

IZVORI PRIHODA u 2013. GODINI	HRK	%	EUR
Državni proračun Republike Hrvatske	97.750,08	6,75%	12.798,44
Ministarstvo zdravlja	24.552,92	1,70%	3.214,72
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	24.986,99	1,73%	3.271,56
Ministarstvo socijalne politike i mladih	21.519,64	1,49%	2.817,58
UZUVRH sredstva sufinanciranja EU projekata	26.690,53	1,84%	3.494,60
Lokalna uprava i samouprava	60.000,00	4,15%	7.855,82
Grad Split	50.000,00	3,46%	6.546,52
Splitsko-dalmatinska županija	10.000,00	0,69%	1.309,30
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (EC, IPA CBC...)	665.333,00	45,97%	87.112,35
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (Nacionalna Zaklada za razvoj civilnoga društva – ugovorena donacija)	354.894,72	24,52%	46.466,52
Ostali prihodi od donacija – poslovni sektor RH	141.300,00	9,76%	18.500,47
Prihodi od pružanja usluga, prodaje dugotrajne imovine i refundacija	72.834,00	5,03%	9.536,18
Prihodi od financijske imovine	49.809,00	3,44%	6.521,52
Ostali prihodi	5.257,00	0,36%	688,30
UKUPNO	1.447.177,80	100,00%	189.479,60

RASHODI U 2013. GODINI	HRK	EUR
Rashodi za zaposlenike (neto isplate za redovni rad, bolovanje, godišnji odmor, doprinosi iz plaća, doprinosi na plaće, ostali rashodi za radnike)	411.434,00	53.869,24
Službena putovanja	108.036,00	14.145,20
Naknada za prijevoz, za rad na terenu	18.869,00	2.470,53
Stručno usavršavanje radnika	3.811,00	498,98
Naknade za obavljanje aktivnosti	29.731,00	3.892,69
Usluge telefona, pošte i prijevoza	41.174,00	5.390,93
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	995,00	130,28
Usluge promidžbe i informiranja (publikacije, oglašavanje u medijima...)	87.819,00	11.498,18
Komunalne usluge	1.410,00	184,61
Zakupnine i najamnine	19.093,00	2.499,85
Intelektualne i osobne usluge	39.305,00	5.146,22
Računalne usluge	7.800,00	1.021,26
Ostale usluge	6.573,00	860,61
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	17.628,00	2.308,04
Energija	42.742,00	5.596,23
Sitni inventar	2.997,00	392,40
Održavanje / osiguranje službenog vozila	5.553,00	727,06
Reprezentacija (konferencije, edukacije, javni skupovi, sastanci)	18.846,00	2.467,52
Članarine i kotizacije	2.775,00	363,33
Rashodi amortizacije	46.528,00	6.091,93
Financijski rashodi i bankarske usluge	5.403,00	707,42
Ostali nespomenuti rashodi (neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine, rashodi za ostala porezna davanja...)	97.086,00	12.711,51
UKUPNO:	1.015.608,00	132.974,02